

На основу члана 31. и члана 40. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-исправка, 108/13, 142/2014, 68/2015-др. Закон, 103/2015, 99/16, 113/17, 95/2018, 31/19, 72/19, 149/20, 118/2021, 138/2022, 118/2021-др. Закон 99/2023 и 94/2024), Упутства за припрему Одлуке о буџету локалне власти за 2027. годину и пројекција за 2028. и 2029. годину, као и Упутства за израду програмског буџета Министарства финансија и листе униформних индикатора СКГО, Одељење за финансије и привреду Општинске управе Општине Владичин Хан дана 30.07.2026. године доноси

УПУТСТВО ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА БУЏЕТА ОПШТИНЕ ВЛАДИЧИН ХАН ЗА 2027. СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА 2028. И 2029.ГОДИНУ

У складу са чланом 41. Закона о буџетском систему буџетски корисници, на основу овог упутства, припремају предлог финансијског плана, за 2027. годину, са пројекцијама за 2028. и 2029. годину.

I ПРАВНИ ОСНОВ

Поступак припреме и доношења буџета локалне власти уређен је Законом о буџетском систему.

Рокови за доношење Фискалне стратегије и достављање Упутства за припрему Одлуке о буџету локалне власти, уређени су чланом 31. Закона о буџетском систему, односно буџетским календаром.

На основу члана 40. Закона о буџетском систему, локални орган управе надлежан за финансије – по добијању Упутства Министра финансија РС, доставља Упутство за припрему нацрта буџета локалне власти и обавештава директне кориснике буџетских средстава о основним економским смерницама за припрему буџета.

Истовремено, Министарство финансија је објавило Упутство за праћење и извештавање о учинку програма (мај 2017.) као и иновирано Упутство за израду програмског буџета које је ажурирано у јулу 2021. године, управо имајући у виду потребу детаљног праћења и извештавања о реализацији програма програмских активности и пројеката.

Уколико се у предстојећем периоду од стране Министарства дефинишу другачији параметри од параметара дефинисаних иницијалним Упутством, Одељење за финансије и привреду Општинске управе ће благовремено објавити „Додатне инструкције за израду финансијских планова корисника буџета у поступку припреме нацрта Одлуке о буџету Општине Владичин Хан за 2027. годину“ са свим неопходним информацијама и објашњењима, на званичном сајту Општине Владичин Хан – www.vladicinhan.org.rs у одеку „Буџет“.

У погледу садржине предлога финансијског плана директних корисника средстава буџета сходно се примењују одредбе члана 37. Закона о буџетском систему, односно предлог финансијског плана обухвата:

- 1) расходе и издатке за трогодишњи период, исказане по буџетској класификацији;
- 2) детаљно писано образложење расхода и издатака, као и извора финансирања,
- 3) родну анализу расхода и издатака
- 4) програмске информације и
- 5) преглед примања за трогодишњи период на основу закључених споразума о зајмовима, као и оних чије је закључивање извесно у наредној фискалној години, а који представљају директну обавезу буџета Општине Владичин Хан.

Као прилог предлога финансијског плана корисници буџетских средстава достављају извештај о учинку програмских активности за првих шест месеци текуће – 2026. године а у складу са Упутством за праћење и извештавање о учинку програма Министарства финансија РС.

Директни корисници обавезни су да, у складу са смерницама и роковима, траже од индиректних корисника за које су одговорни, да доставе податке неопходне за израду предлога финансијског плана директног буџетског корисника.

Чланом 41. Закона о буџетском систему дефинисано је да су индиректни корисници средстава буџета локалне власти обавезни да припреме предлог финансијског плана на основу смерница које се односе на буџет локалне власти.

II ОПШТИ ДЕО

Упутство за припрему буџета Општине Владичин Хан за 2027. са пројекцијама за 2028. и 2029. годину садржи:

- 1) основне економске претпоставке и смернице за припрему буџета за 2027. и наредне две године,
- 2) опис планиране политике Општине Владичин Хан у 2027. и наредне две фискалне године,
- 3) процену прихода и примања и расхода и издатака за 2027. годину и наредне две фискалне године,
- 4) обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана директног корисника средстава буџета за 2027. годину са пројекцијама за наредне две фискалне године и утврђеним средњорочним обимом расхода
- 5) смернице за припрему средњорочних планова директних корисника средстава буџета,
- 6) поступак и динамику припреме буџета Општине Владичин Хан и предлога финансијских планова директних односно индиректних корисника средстава буџета.
- 7) начин исказивања родне анализе у образложењу финансијских планова корисника буџетских средстава Општине и
- 8) начин исказивања програмских информација у финансијским плановима корисника буџета

Предлог финансијског плана за буџетску и наредне две фискалне године треба доставити на прописаним обрасцима који су доступни на званичној интернет адреси општине www.vladicinhan.org.rs у одсеку „БУЏЕТ“ као и у Одељењу за финансије и привреду Општинске управе општине Владичин Хан. Предлог се доставља у писаном облику, потписан од стране директора или руководиоца корисника буџета и оверен печатом. Предлог мора бити са писаним образложењем за сваку врсту расхода и са наведеним правном основом и извором финансирања. Предлог мора да садржи циљеве и индикаторе за сваку програмску активност и пројекат. Финансијски планови морају садржати и родну анализу расхода и издатака.

У складу са буџетским календаром **рок за доставу предлога финансијских планова је 15. септембар 2026. године** када су корисници буџета обавезни према Закону да доставе своје предлоге Одељењу за финансије и привреду. За све додатне информације око припреме финансијских планова можете се обратити Одељењу за финансије и привреду на телефон 017/390-509 или мејлом на finansije@vladicinhan.org.rs.

1. ОСНОВНЕ ЕКОНОМСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ И СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА БУЏЕТА ОПШТИНЕ ВЛАДИЧИН ХАН

На основу Упутства за припрему Одлуке о буџету локалне власти за 2027. годину и пројекција за 2028. и 2029. годину Министарства финансија, у даљем тексту дајемо преглед појединих макроекономских показатеља који су од значаја за израду Буџета Општине Владичин Хан за 2027. годину. Наредне две фискалне године је неизвесно предвидети у моменту израде овог упутства па се корисницима буџета Општине Владичин Хан препоручује да пројекције расхода и издатака у 2028. и 2029. години изврше на основу пројекције прихода односно расхода и издатака за 2027. годину

Табела: Основне макроекономске претпоставке за 2026. и 2027.годину

	2026	2027
БДП, у млрд. динара	11.065,3	12.021,9
Стопа номиналног раста БДП, %	6,5	8,6
Стопа реалног раста БДП, %	3,0	4,5
Потрошачке цене (годишњи просек)%	3,7	4,2

Извор: Фискална стратегија за 2027. годину са пројекцијама за 2028. и 2029. Годину

2. ОПИС ПЛАНИРАНЕ ПОЛИТИКЕ ОПШТИНЕ ЗА ПЕРИОД 2027-2029. ГОДИНЕ

У периоду од 2027. до 2029.године Општина Владичин Хан ће обављати изворне, поверене и пренесене надлежности у складу са Уставом Републике Србије и Законом о локалној самоуправи, као и другим законским и подзаконским актима којима се регулишу надлежности локалних самоуправа. Имајући у виду учесталост елементарних непогода у виду јаких киша и аналогно томе, поплавама као и уништавања инфраструктуре, Општина Владичин Хан је суочена са многобројним ризицима и неизвесностима. Неопходно је предузети додатне мере у оквиру обнове путне, водоводне и канализационе инфраструктуре. Ништа мањи значај имаће и борба за очување и одржање животног стандарда становништва са посебним акцентом на најугроженије категорије становништва.

Приоритети у 2027. години су:

- Економски развој Општине** – Уважавајући реалност оснивања малих и средњих предузећа као носиоца развоја у будућности, и смањења незапослености, неопходно је подстаћи развој производних предузећа и привлачење страних и домаћих инвеститора. Економски раст и повећање запослености су, пре свега, детерминисани ангажовањем локалне заједнице у синергији са осталим секторима. Због тога треба унапредити рад локалне администрације у складу са потребама будућих инвеститора, убрзањем административних поступака и стварањем климе да су институције на располагању привреди, даљим развојем индустријске зоне улагањем у инфраструктурно опремање, изградњом и развојем сеоске и градске инфраструктуре – путне, водоводне, канализационе, телекомуникационе, електро-мреже. Активирање постојећих производних објеката (brownfield investicije).
- Развој и унапређење инфраструктуре** – У плану је решавање проблема снабдевања пијаћом водом грађана у сеоским месним заједницама и у високим зонама на територији града. Обезбедиће се средства за асфалтирање деоница до неколико месних заједница код којих је висока фреквенција саобраћаја. Вршиће се санација клизишта, уређење паркова у граду, изградња дечјих игралишта у сеоским месним заједницама, одржавање постојећих како малих, тако и великих спортских терена и даље уређење Спортског центра. Развој инфраструктуре у

наредном средњорочном периоду детаљно је разрађен Прегледом капиталних пројеката за период 2027-2029. године.

3. **Развој пољопривреде и села** – Владичин Хан, због својих природних карактеристика – рељеф, заступљеност пољопривредног земљишта, клима..., има велики потенцијал у пољопривредном сектору, који није у потпуности искоришћен. Први предуслов за то јесте побољшање инфраструктуре у селима у средњорочном периоду (стабилно електрично напајање, путна мрежа, комуникације, доступна градска пијаћа вода, канализација, школе, здравствене амбуланте, културни и спортски садржаји,...). Припрема избалансираних планова улагања у свим насељима на територији Општине, чиме би се недвосмислено подржало очување села и живота младих који у њима живе. Тежиште политике развоја пољопривреде у наредном периоду је на укрупњавању газдинстава и осавремењавању производње која је више специјализована и фокусирана на захтеве тржишта. Такође, посебну пажњу треба усмерити ка едукацији пољопривредника што јесте ефикасан и најбржи начин да се унапреди пољопривредна производња.
4. **Социјална заштита** – Приоритет у обухвату системом социјалне заштите на локалном нивоу имаће најугроженије социјалне категорије становништва, као што су особе са инвалидитетом, деца, стари, Роми и остале социјално угрожене породице. Полазна основа за вођење одговорне социјалне политике Општине Владичин Хан је Одлука о правима из области социјалне заштите Општине, донета од стране Скупштине Општине. Права и услуге које су предвиђене овом одлуком се остварују преко Центра за социјални рад и Општине Владичин Хан у сарадњи са Црвеним крстом Владичин Хан и свим осталим јавним актерима, установама и удружењима грађана са територије Општине.
5. **Образовање, култура, информисање и верска питања.** Општина ће финансирати законом прописане обавезе у вези функционисања предшколског васпитања, основног и средњег образовања, обавезе из колективних уговора, али и обнову школских зграда и набавку наставних средстава. У области културе ће се наставити са планирањем и реализацијом културних манифестација као и обезбеђивање средстава за задовољење потреба у овим областима, нарочито оних манифестација које имају дугу традицију и афирмативне резултате у својој културној мисији. У области информисања и верских заједница Општина ће поштовати законске обавезе. Посебан акценат у наредној години биће на комплетирању пројектно техничке документације за реконструкцију објеката основних и средњих школа са територије Општине у циљу њихове потпуне енергетске ефикасности и подизања нивоа техничке опремљености школа са територије Општине а у сарадњи са Канцеларијом за јавна улагања Републике Србије.
6. **У циљу заштите животне средине** – Општина ће донети Програм заштите и унапређења животне средине за 2027 годину којим ће распоредити буџетом опредељена средства чиме ће предузети све неопходне мере заштите и очувања воде, ваздуха, земљишта, јавних зелених површина, али и решавања проблема буке, отпада, хемијског загађења земљишта, и едукације и подизања еколошке свести наших грађана.
7. **Спорт** – приоритет је масовност бављења спортом грађана свих узраста, посебно деце, младих, особа са инвалидитетом и старих. Укључивање што већег броја ученика у програме школског спорта у оквиру школских секција и ваннаставних спортских активности. Унапређења подршке клубовима и спортовима од посебног значаја за Општину. Подршка изградњи и адаптацији спортске инфраструктуре и обезбеђивање адекватних услова за бављење спортом. Опремање објеката за рекреативно бављење спортом спортским справама и реквизитима. Изградња, обележавање и одржавање стаза за шетњу, бициклистичких стаза, јавних вежбалишта и теретана на отвореном.

Сходно набројаним приоритетима, Прегледом капиталних пројеката Општине биће утврђени **конкретни капитални пројекти** које треба реализовати као приоритетне у следећем трогодишњем периоду и који се подједнако односе на инвестициона улагања у област путне инфраструктуре односно саобраћаја, водоводну и канализациону мрежу, улагања у капитално одржавање објеката предшколског, основног и средњег образовања као и на улагања у изградњу и одржавање отворених спортских објеката, опремање корисника буџета општине и изузимање земљишта за потребе проширења појаса индустријске зоне на територији Општине Владичин Хан.

3. ПРОЦЕНА ПРИХОДА И ПРИМАЊА И РАСХОДА И ИЗДАТАКА ЗА 2027. И НАРЕДНЕ ДВЕ ГОДИНЕ

Полазна основа за планирање обима буџета за 2027. годину су планирани приходи и примања из Одлуке о буџету Општине Владичин Хан за 2026. годину, као и планирани расходи и издаци из ове Одлуке уз инфраструктурне приоритете прецизиране Прегледом капиталних пројеката.

У складу са подацима о реализацији прихода у претходним годинама, планираним приходима и примањима из Одлуке о буџету Општине Владичин Хан за 2025. годину и остварењем истих у текућој години, израђена је пројекција буџетских прихода и примања у буџету Општине за наредни период:

Табела-Пројекција прихода и примања у периоду од 2026. до 2029. године (у хиљадама динара)

ПРИХОДИ И ПРИМАЊА	2025	2026	2027	2028	2029
	Остварење	Процена	Пројекција	Пројекција	Пројекција
1. Порези	532,512	562,093	592,000	597,000	599,000
<i>1.1. Порез на доходак, добит и капиталне добитке</i>	447,371	469,853	497,000	500,000	500,000
<i>1.2. Порез на имовину</i>	48,390	50,500	54,000	55,000	55,000
<i>1.3. Порез на добра и услуге</i>	24,258	26,740	26,000	27,000	28,000
<i>1.4. Други порези</i>	12,493	15,000	15,000	15,000	16,000
2. Донације од међународних организација	0	0	0	15,000	15,000
3. Трансфери од других нивоа власти	327,875	304,950	340,000	350,000	350,000
4. Други приходи	31,812	36,537	39,000	50,000	51,000
5. Меморандумске ставке за рефундацију расхода	1,858	500	500	1,500	1,500
6. Примања од продаје нефинансијске имовине	1,310	1,000	1,000	5,000	5,000
6. Примања од задуживања	0	0	60,000	0	0
7. Пренета средства из прет.године	77,520	71,220	30,000	40,000	40,000
УКУПНО	972,887	976,300	1,062,500	1,058,500	1,061,500

Процена буџетских прихода и примања за 2027. годину, као што је видљиво из табеларног прегледа, износи **1.062,500.000** динара.

Потребно је напоменути да у наведену процену средстава за 2027. годину нису укључени евентуални наменски трансфери од надлежних Министарства који ће према налогу Министарства финансије бити укључени у Буџет приликом прилива средстава и то доношењем решења о отварању односно увећању апропријације.

Из наведених средстава финансираће се редовна потрошња буџетских корисника у 2027. и наредне две године, расходи предвиђени програмима коришћења наменских средстава и капитални односно инфраструктурни пројекти дефинисани Прегледом капиталних пројеката Општине.

Табела-Пројекција расхода и издатака у периоду од 2027. до 2029. год. (у 000 дин.)

РАСХОДИ И ИЗДАЦИ	2025. оствар.	2026. процена	2027. пројекц.	2028. пројекц.	2029. пројекц.
	1	2	3	4	5
1. Текући расходи - 4	774,223	875,570	936,840	954,500	955,700
1.1. Расходи за запослене	273,765	297,940	300,150	300,100	300,100
1.2. Коришћ. роба и усл.	251,001	290,588	330,198	330,200	330,200
1.3. Отплата камата	4,641	2,850	1,300	900	900
1.4. Субвенције	39,231	42,800	45,500	45,500	46,500
1.5. Донације и трансфери	137,025	152,150	161,650	161,800	162,000
1.6. Социјална помоћ	15,620	14,296	15,400	16,000	16,000
1.7. Остали расходи	52,940	51,392	51,642	60,000	60,000
1.8. Средства резерве	0	23,554	31,000	40,000	40,000
2. Капитални издаци - 5	93,990	67,230	92,160	104,000	85,800
2.1. Основна средства	80,683	61,230	86,160	94,000	75,800
2.2. Природна имовина	13,307	6,000	6,000	10,000	10,000
3. Набавка фин.имовине - 6	33,420	33,500	33,500	0	20,000
3.1. Отплата главнице	33,420	33,500	33,500	0	20,000
УКУПНО (КЛАСЕ 4, 5 И 6)	901,633	976,300	1,062,500	1,058,500	1,061,500

4. ОБИМ СРЕДСТАВА БУЏЕТСКИХ КОРИСНИКА

Предлози финансијских планова буџетских корисника за 2027. годину попуњавају се на основу достављеног обима средстава – лимита од стране Одељења за финансије и привреду Општинске управе. Од буџетских корисника се очекује да одговорно и у складу са својим надлежностима а применом принципа штедње и рационализације расхода, као и могућностима укупног буџетског оквира, распореде предложени обим средстава по програмима, програмским активностима и пројектима. Укупан збир предлога не сме да прелази укупан предложени обим средстава додељен буџетском кориснику.

Уколико се услед доношења нових прописа укаже потреба за активностима, односно услугама које нису постојале у буџетима претходних година, а изискују повећање финансијских средстава потребних за њихову реализацију, буџетски корисник је у обавези да у оквиру садржаја програма, односно текућих активности или пројекта, детаљно образложи да се ради о новим активностима, односно услугама за које је потребно обезбедити средства изнад лимита утврђених овим Упутством.

Уколико корисник има потребе за додатним програмима, програмским активностима и/или пројектима, чије остварење премашује износ предложеног обима буџетских средстава, посебно ће те програме/програмске активности/пројекте исказати као захтев за додатно финансирање програма/програмске активности/пројекта.

У процесу планирања средстава мора се поштовати исказивање прихода и примања, односно расхода и издатака на основу система јединствене буџетске класификације, у складу са стандардним класификационим оквиром утврђеним *Правилником о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем*. За примену програмске класификације потребно је користити шифре програма и програмских активности из Анекса 5 – Упутства за израду програмског буџета.

Планирање, и контрола финансијског плана буџетског корисника вршиће се **на четвртм нивоу економске класификације** док ће извршење расхода и издатака бити реализовано на шестом нивоу. Предложени износи средстава исказују се у апсолутним износима, у хиљадама динара.

Субвенције јавним нефинансијским предузећима биће планиране у оквиру програмских лимита Општинске управе везаних за примарну делатност ових привредних субјеката о чему ће детаљније обавештење бити прослеђено сваком од јавних предузећа понаособ. У складу са остављеним финансијским простором за субвенционисање од стране Општине Владичин Хан, Јавна предузећа ће бити у обавези да израде Програм коришћења субвенција који се обавезно мора усвојити од стране Скупштине Општине Владичин Хан. Овако усвојен документ у складу са остављеним лимитом, биће неопходан за преносе средстава по захтевима јавних предузећа. Субвенције ће бити одобраване само у домену текућих расхода јавних предузећа. За инвестициона улагања и набавку опреме јавна предузећа ће подносити захтеве само уколико су исти предвиђени прегледом капиталних пројеката за период 2027-2029. године као и уколико су исти садржани у годишњим програмима Јавних предузећа.

Лимити расхода и издатака (класе 4, 5 и 6) по буџетским корисницима за 2027. годину и наредне две фискалне године, дати су у следећој табели: (у хиљадама динара)

Раз- део	ПрогКлас.	Назив корисника	2026. процена	2027. пројекција	2028. пројекција	2029. пројекција
1		СКУПШТИНА ОПШТИНЕ	10,590	10,440	10,440	10,440
2		ОПШТИНСКО ВЕЋЕ	7,350	7,410	7,410	7,410
3		ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ	14,145	14,910	14,910	14,910
4		ОПШТИНСКИ ЈАВНИ ПРАВОБРАН.	5,010	5,640	5,640	5,640
5		ОПШТИНСКА УПРАВА	702,028	784,650	782,650	783,650
	901	Социјална и дејча заштита	36,995	41,600	41,600	41,600
5-0	501	Енергетска ефикасност	17,250	8,000	8,000	8,000
	602	Опште услуге локалне самоуправе	253,134	263,050	259,050	262,050
	1101	Урбанизам и просторно планирање	1,760	2,000	2,000	2,000
	101	Пољопривреда	2,810	2,800	2,800	2,800
	701	Организација саобраћаја и саобраћајне инфраструктуре	67,300	114,000	114,000	114,000
	401	Заштита и унапређење живот. средине	17,829	17,950	17,950	17,950
	1102	Комунална делатност	125,200	138,300	138,300	138,300
	1501	Локални економски развој	4,200	11,500	11,500	11,500
	1801	Здравствена заштита	8,000	9,500	9,500	9,500
	1301	Развој спорта и омладине	33,400	24,000	24,000	24,000
	1201	Култура и информисање	8,300	8,300	8,300	8,300
	2002	Основно образовање	86,600	100,000	100,000	100,000
	2003	Средње образовање	39,250	43,650	43,650	43,650
5-1		ПУ ПЧЕЛИЦА	150,250	152,540	152,540	152,540
5-2	1301	УСЦ КУЊАК	35,660	36,660	36,660	36,660
5-3		ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРНУ ДЕЛАТНОСТ, ТУРИЗАМ И БИБЛИОТЕКАРСТВО	48,282	47,172	47,172	47,172
	1201	Развој културе и информисања	38,302	41,572	41,572	41,572
	1502	Развој туризма	9,980	5,600	5,600	5,600
5-4		Месне заједнице	2,985	3,078	3,078	3,078
УКУПНО (1 до 5)			976,300	1,062,500	1,058,500	1,061,500

5. СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА КОРИСНИКА БУЏЕТА

Приликом планирања предлога финансијског плана треба имати у виду следеће параметре:

5.1. Планирање масе средстава за плате запослених у 2027. години

5.1.1. Законско уређење плата

Плате запослених у јавном сектору уређене су Законом о систему плата запослених у јавном сектору. Плате запослених код корисника буџета Општине уређене су и у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама, Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима.

Приликом обрачуна и исплате плата за запослене у предшколским установама и другим јавним службама (установе културе) не примењује се Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима, већ Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 44/01...119/23).

Приликом обрачуна и исплате плата примењују се основице према закључцима Владе Р. Србије а до почетка примене Закона о систему плата запослених у јавном сектору.

5.1.2 Планирање масе средстава за плате у фин. плановима буџетских корисника за 2027.

Буџетски корисници у 2027. години планирају укупна средства за обрачун и исплату плата запослених који се финансирају из буџета локалне власти, тако да масу средстава за исплату дванаест месечних плата планирају полазећи од нивоа исплаћених плата за септембар 2026. године, уз могућност увећања плата у складу са законом којим се уређује буџет. Математички исказано, маса за плате код свих буџетских корисника се утврђује на следећи начин:

Укупна маса за плате = маса средстава исплаћена за септембар 2026. године + маса средстава исплаћена за септембар 2026. године *прописани% увећања плата *11 месеци

Средства за плате задржана су на нивоу средстава планираних Законом о буџету Републике Србије за 2026. годину, а евентуална корекција износа планираних средстава за плате извршиће се у току буџетске процедуре на основу ревидиране Фискалне стратегије, измена и допуна Закона о буџетском систему и процене потребних средстава за расходе за запослене за 2027. годину.

Средства која су била планирана за ново запошљавање у 2027. години, не могу се користити за повећање плата запослених који већ раде.

Као и у претходним годинама, и у буџетској 2027. години не треба планирати обрачун и исплату поклона у новцу, божићних, годишњих и други врста награда, бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима, за директне и индиректне кориснике буџетских средстава Општине, као и друга примања из члана 120. став 1. тачка 4. Закона о раду – осим јубиларних награда за запослене који су то право стекли у 2027. години и новчаних честитки за децу запослених.

Такође, у 2026. години не могу се исплаћивати запосленима код директних и индиректних корисника буџетских средстава локалне власти, награде и бонуси који према међународним критеријумима представљају нестандартне односно нетранспарентне облике награђивања.

Остале економске класификације у оквиру групе 41 – Расходи за запослене треба планирати крајње рестриктивно, уз уважавање права запослених која су уређена релевантним прописима и респектовања принципа одговорног финансијског управљања.

Средства за плате се планирају на бази постојећег, а не систематизованог броја радних места. Буџетски корисници су у обавези да у образложењу финансијских планова за 2027. годину обавезно искажу број запослених на неодређено и одређено време за које су у финансијским плановима захтевана средства.

5.2. Група конта 42 – Коришћење услуга и роба

У оквиру групе конта која се односе на куповину роба и услуга, потребно је реално планирати средства за ове намене у 2027. години, а нарочито за извршавање расхода на име сталних трошкова (421 – Стални трошкови).

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедури преиспитају и потребу смањења других накнада за рад, које нису обухваћене Законом (уговори о делу, привремено повремене послови и др).

Посебно је приликом планирања ове групе конта потребан крајње реалан приступ и са аспекта Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама.

5.3. Група конта 45 – Субвенције

У оквиру субвенција неопходно је преиспитати све програме по основу којих се додељују субвенције, с обзиром на то да даље мере фискалне консолидације подразумевају рационално коришћење средстава субвенција.

Приликом планирања средстава за субвенције и њихових намена посебно треба имати у виду све прописе који се тичу контроле државне помоћи.

Приликом планирања субвенција за јавна комунална предузећа ЈЛС треба да воде рачуна да износ буде реалан и у складу са потребама за обављање јавних комуналних услуга, уз јасно дефинисану сврху субвенције.

5.4. Група конта 48 – Остали расходи

Остале расходе, такође треба планирати у складу са рестриктивном политиком која се спроводи у циљу одрживог нивоа дефицита. Приликом планирања наведених расхода, треба имати у виду да се услед недовољног износа средстава на економској класификацији 483 – Новчане казне и пенали по решењу судова, иста повећава смањењем осталих економских класификација, на којима је, због наведеног, неопходно прилагодити преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

5.5. Смернице за исказивање издатака за капиталне пројекте за 2026 - 2028.

5.5.1. Класа 5 - Издаци за нефинансијску имовину

У циљу ефикасног планирања, важно је да корисници расходе за текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме (за молерске, зидарске радове, поправке електронске и електричне опреме, замена санитарија, радијатора и сличне послове), којима се чува употребна вредност зграда, објеката и опреме у стању које је било у тренутку изградње, односно реконструкције и којима се не увећава њихова инвестициона вредност планирају на апропријацији економске класификације 425 - Текуће поправке и одржавање, док се средства за капитално одржавање (значајни, дугорочни радови на реновирању и унапређењу постојећих објеката и опреме, адаптација, реконструкција, санација и др.) планирају на контима класе 5.

Приликом планирања и реализације капиталних пројеката треба увек имати у виду дужину периода потребног за реализацију пројекта као и динамику плаћања и са тим у вези размотрити могућност вишегодишњег финансирања истих а у циљу спречавања оптерећења буџета.

Приликом приказивања издатака за капиталне пројекте у финансијским плановима за 2027. и наредне две године, потребно је приказати капиталне пројекте који ће се започети и реализовати у 2027. години као и оне који су започети у претходним годинама а чија је реализација у току и при том навести све релевантне податке везане за исте (годину почетка/завршетка финансирања, укупну вредност пројекта, изворе финансирања, шифру и назив сектора коме пројекат припада, статус пројекта)

Набавке административне, канцеларијске опреме, аутомобила и осталих основних средстава за редован рад потребно је планирати уз максималне уштеде, тако да се само врше набавке средстава неопходних за рад.

5.5.2. Капитални пројекти и њихов значај

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за Општину Владичин Хан, укључујући услуге пројектног планирања које су саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса.

Капиталним пројектима се увећава имовина Општине путем изградње и капиталног одржавања грађевинских објеката инфраструктуре и улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину.

Капиталним пројектом се поред изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре сматра и улагање у куповину зграда и објеката, као и другу нефинансијску имовину чији је век трајања, односно коришћења дужи од једне године, независно од тога да ли је капитални пројекат исказан као посебан пројекат унутар програма или као издатак у оквиру одређене програмске активности у буџету.

Капитални пројекат садржи све неопходне активности са потребним ресурсима које се планирају и реализују током целог пројектног циклуса у складу са јасно дефинисаним циљевима и резултатима пројекта, а у циљу постизања одрживе и дугорочне употребне вредности пројекта за пројектом идентификовану групу корисника.

Капитални пројекат мора представљати функционалну целину са дугорочном (преко годину дана) употребном вредношћу по завршетку његове реализације.

Капитални пројекат може бити заједнички пројекат када се спроводи од стране два или више корисника буџетских средстава, јавних предузећа, односно других корисника јавних средстава, који својим споразумом уређују међусобне односе, односно права и обавезе у вези са реализацијом капиталног пројекта.

Капитално одржавање је одржавање које осигурава одрживост резултата, исхода и ефеката капиталних пројеката и доприноси продужетку очекиваног века употребе добра и повећава његову вредност.

СВИ КАПИТАЛНИ ПРОЈЕКТИ КОЈЕ КОРИСНИЦИ БУЏЕТА УКЉУЧЕ У СВОЈЕ ФИНАНСИЈСКЕ ПЛАНОВЕ МОРАЈУ ПРЕТХОДНО БИТИ САДРЖАНИ У ПРЕГЛЕДУ КАПИТАЛНИХ ПРОЈЕКТА ОПШТИНЕ ВЛАДИЧИН ХАН ЗА ПЕРИОД 2027-2029. ГОДИНЕ.

За капиталне пројекте чији су процењени трошкови преко 2,000.000 еура у динарској противредности планирање и укључивање у финансијске планове врши се у складу са одредбама Уредбе о управљању капиталним пројектима („Службени гласник РС“, број 79/2023).

Планиране издатке за капиталне пројекте по годинама који се односе на изградњу и капитално одржавање, треба исказати по контима на четвртм нивоу, и то:

- 1) издатке за израду пројектно-техничке документације на конту 5114 (осим уколико је иста већ израђена);
- 2) издатке за експропријацију земљишта на конту 5411;
- 3) издатке за извођење радова на изградњи, односно извођење радова на капиталном одржавању на контима 5112 и 5113;
- 4) **издатке за ангажовање стручног надзора на конту 5114** (осим уколико исти нису планирани од стране инвеститора или на неки други начин).

5.6. САДРЖАЈ ЗАХТЕВА БУЏЕТСКОГ КОРИСНИКА

На основу Упутства за припрему буџета, корисници буџетских средстава израђују предлог средњорочног и годишњег финансијског плана.

Предлог финансијског плана корисника буџетских средстава за 2027. и наредне две године, треба да се састоји од :

- **Табела програмског буџета: Програм, Програмска активност и Пројекат**
- **Детаљног писаног образложења за сваки појединачни расход односно издатак као и родна анализа програма и програмских активности,**
- **Извештаја о учинку програмских активности за првих шест месеци 2026. године**
- **За јавна предузећа – Посебан програм коришћења субвенција.**

НАПОМЕНА:

Расходи који се финансирају из сопствених и осталих прихода корисника морају бити у висини процењених сопствених прихода, односно мора постојати равнотежа између планираних прихода и расхода, тако да расходи не могу бити ни већи, ни мањи од пројектованих прихода из сопствених и осталих прихода.

У складу са чланом 122. Закона о буџетском систему, одредбе овог закона, које се односе на програмски део буџета, постоји обавеза корисника буџетских средстава да припреме предлоге финансијских планова (као саставног дела програма пословања/рада) по програмском моделу. Упућујемо кориснике буџета да се на интернет страници Министарства финансија налази Упутство за израду програмског буџета (иновирано у јулу 2021. године) које је потребно користити за припрему предлога финансијских планова за 2027. годину и две наредне године. Нарочито је потребно обратити пажњу на шифарник програма, програмских активности и пројеката који су дати у прилогу овог упутства.

Упутство за израду програмског буџета даје детаљно образложење методологије припреме пројеката, програмских активности и програма, дефиниције основних појмова као и Анекс 5 - Униформни програми и програмске активности јединица локалне самоуправе.

СКГО је утврдила и доставила листу униформних индикатора које достављамо у прилогу овог упутства. Применом ових индикатора пружају се подаци о општим достигнућима униформних програма и програмских активности, као и статистички подаци из домена униформних програма и програмских активности. **Свака евентуална модификација ове листе биће постављена на званичном сајту Општине па се корисници упућују да прате инструкције које Одељење за финансије и привреду поставља у сектор „Буџет“.**

Препоручује се свим буџетским корисницима, у циљу редуковања физичког обима поднете документације, да приликом попуњавања прописаних образаца, редове са контима која остају празна сакрију. За све додатне информације и техничку помоћ око попуњавања прописаних образаца у електронској форми можете се обратити на телефон Одељења за финансије и привреду Општинске управе Владичин Хан 017/390-509 или електронским путем на адресу finansije@vladicinhan.org.rs.

6. ПОСТУПАК И ДИНАМИКА ПРИПРЕМЕ БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЗА 2027 ГОДИНУ И ПРЕДЛОГА ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА КОРИСНИКА БУЏЕТА

Припрема и доношење буџета јединица локалне самоуправе дефинисана је чланом 31. Закона о буџетском систему где су дефинисани крајњи рокови за поједине активности и то:

5. јул – министар доставља упутство за припрему одлуке о буџету локалној власти

01. август – локални орган управе надлежан за финансије доставља упутство за припрему буџета,

15. септембар – корисници средстава буџета достављају предлог финансијског плана локалном органу управе надлежном за финансије за буџетску и наредне две фискалне године,

01. новембар - локални орган управе надлежни за финансије доставља нацрт одлуке о буџету надлежном извршном органу локалне власти,

15. новембар - надлежни извршни орган локалне власти доставља предлог одлуке о буџету скупштини локалне власти,

20. децембар - скупштина локалне власти доноси одлуку о буџету локалне власти и

25. децембар – локални орган управе надлежан за финансије доставља министру одлуку о буџету

7. НАЧИН ИСКАЗИВАЊА РОДНЕ АНАЛИЗЕ БУЏЕТА – ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА

Приликом припреме програмског модела буџета дефинишу се родно одговорни циљеви и родни индикатори, којима се приказују планирани очекивани доприноси програма, програмских активности и пројеката у остваривању родне равноправности.

Сходно напред изложеном, **сви корисници буџета Општине Владичин Хан у обавези су да у својим финансијским плановима искажу за своје програме, програмске активности односно пројекте најмање један родно одговоран циљ и одговарајуће показатеље/индикаторе који адекватно мере допринос циља унапређењу равноправности између жена и мушкараца, као и да сви индикатори који се односе на лица буду разврстани на жене и мушкарце.**

Потребно је укратко описати користи програма за жене и мушкарце (ако је могуће представити садашње податке о женским и мушким корисницима), уколико је доступно на основу анализе

корисника програма. Уколико подаци који су потребни за родну анализу нису доступни, навести да ће 2027. година послужити за прикупљање почетних података.

Приликом описа сврхе програма потребно је навести и утицај на унапређење родне равноправности.

Приликом навођења правног основа потребно је навести законе из области родне равноправности (Закон о равноправности полова, Закон о забрани дискриминације и др.).

Приликом описа програма и образложења кључних активности и услуга које се спроводе, односно пружају, обавезно навести и активности – услуге које ће буџетски корисник спровести односно пружити ради остваривања циљева у које је дефинисана родна компонента.

8. НАЧИН ИСКАЗИВАЊА ПРОГРАМСКИХ ИНФОРМАЦИЈА

Кључне новине проистекле са преласком на програмски модел буџета односе се на чињеницу да су средства расподељена по елементима програмске структуре.

Уведене су програмске информације које служе додатном појашњењу намене буџетских средстава и као додатни инпут за доношење одлука о одобрењу буџетских средстава (и дефинисању лимита). Основне програмске информације јесу циљеви и показатељи тј. индикатори.

ЦИЉЕВИ И ПОКАЗАТЕЉИ ПРОГРАМА.

Циљ представља сажету изјаву о томе како треба да изгледа жељено (промењено) стање коме се тежи, а у односу на идентификовану ситуацију односно тренутни проблем, и различито се дефинише за програм, програмску активност или пројекат.

Најчешћи циљ програма представља специфични друштвени или економски исход који треба остварити у средњорочном периоду спровођењем активности у оквиру програма.

Корисници буџета као основу за утврђивање циљева програма користе посебне циљеве дефинисане средњорочним планом органа, односно документима јавних политика које се односе на њихов делокруг, које је потребно адекватно распоредити по програмима (1-3 циља по програму). Остварење циља искључиво или превасходно може да се припише реализацији активности и пројеката у оквиру програма за који је тај циљ постављен.

За праћење постизања утврђеног циља програма користе се показатељи исхода, који су у директној вези с тим циљем. Приликом утврђивања показатеља, потребно је анализирати на који начин се најадекватније и најпрактичније може мерити постизање циља. Често је потребно утврдити више од једног показатеља да би се на свеобухватан начин измерило постизање циља. Међутим, да би се сачувао фокус, треба се *усредсредити на мањи број (1-2) кључних показатеља*. Ако се користи превише показатеља, то може створити презасићење информацијама.

Када се утврђују **показатељи**, важно је да се на уму има:

- *Јасноћа* – из примене показатеља треба да се види да ли институција постиже циљеве које је себи поставила. Показатељи треба да буду разумљиви свима који их користе (руководиоцима програма, руководству органа управе, министарству надлежном за послове финансија, Влади итд.).

- *Доступност података* – подаци за одабран показатељ морају бити лако доступни и прикупљени уз прихватљиве трошкове.

Такође приликом дефинисања показатеља потребно је тежити ка томе да они задовоље критеријум СМАРТ. СМАРТ или МУДРО дефинисани показатељи су они који су

Мерљиви - могу се квантитативно одредити кроз број или проценат,

Уоквирени временски - поседују временску одредницу на крају које се врши мерење и поређење са планираним величинама,

Достижни - представљају компромис између жеља и могућности, односно узимају у обзир реалне компетенције, расположивост ресурса и потенцијалне ризике,

Релевантни - пружају информације које недвосмислено и директно доприносе остварењу дефинисаних циљева,

Одређени - недвосмислено одсликавају стање или ниво активности који се желе постићи.

Када се утврђују показатељи за праћење остварења циљева *програма* потребно је, у мери у којој је то адекватно, користити **постојећу** статистику органа, ону која се користи за извештаје који се достављају различитим организацијама (као што су *OECD*, Светска здравствена организација итд.) или за интерне сврхе (за доношење одлука руководства).

ЦИЉЕВИ И ПОКАЗАТЕЉИ ПРОГРАМСКИХ АКТИВНОСТИ И ПРОЈЕКТАТА.

Циљеви *програмских активности* и *пројеката* су **циљеви нижег нивоа** – *средњорочни* и *краткорочни* – који су релевантни за остварење циљева *програма*. Циљ *програмске активности* и *пројекта* може се односити на одређени **исход**, али и на непосредне **излазне резултате** који се остварују њиховим спровођењем. Када се односе на излазне резултате, циљеви *програмске активности* или *пројекта* често указују на унапређење пружања јавних услуга корисника буџета. За сваку *програмску активност* и *пројекат* потребно је утврдити 1 – 2 циља.

За мерење учинка *програмских активности* и *пројеката* утврђују се показатељи исхода, показатељи излазних резултата или комбинација та два типа показатеља која на најреалистичнији начин одсликава напредак у остварењу циља *програмске активности* или *пројекта* (1–2 показатеља по циљу). Важно је нагласити да показатеље исхода треба утврдити кад год је то могуће јер пружају податке који су од највећег интереса за ширу јавност.

Циљ *програмске активности* или *пројекта* често се односи на унапређење неке јавне услуге коју пружа корисник буџета. У наставку су дате смернице и примери како се показатељи излазних резултата могу користити за мерење и праћење квантитета, квалититета или ефикасности пружене услуге:

- Показатељи којима се мери **квантитет**, односно **обим пружених услуга** су на пример: проценат вакцинисане деце; број емитованих реклама у кампањи против пушења; проценат обрађених захтева за издавање грађевинских дозвола итд.
- Показатељи за мерење **квалитета пружених услуга** које је најједноставније утврдити су показатељи **ажурности**, показатељи **задовољства корисника услуга** итд. Показатељима ажураности мери се колико се брзо пружа одређена услуга, што је излазни резултат, на пример: просечно време између пријема пацијента у болницу и времена када му је пружена здравствена

услуга; просечно време обраде захтева за издавање грађевинске дозволе; итд. Постоји више врста показатеља **задовољства корисника услуга**, почевши од показатеља на основу којих се добијају подаци о укупном нивоу задовољства, до показатеља на основу којих се добијају подаци о специфичним аспектима задовољства пруженом услугом, нпр. проценат корисника услуге који сматрају да је пружалац услуге љубазан. Да би се добили специфични подаци о унапређењу задовољства пруженом услугом, утврђују се показатељи у складу с којима се осмисле анкете које се потом периодично спроводе и сл.

- Показатељима **ефикасности** мери се остварење резултата по адекватној цени. Најчешће се користи показатељ **јединичне цене пружене услуге**. Примери показатеља утврђених на тај начин су: цена по датој вакцини (укључујући пружање услуге); цена по обрађеном захтеву за издавање грађевинске дозволе;

Како је фокус програмског буџета на коришћењу информација о исходима програмских активности и пројеката, као и квантитета, квалитета и ефикасности пружања јавних услуга, није потребно дефинисати циљеви и показатеље учинка за програмске активности типа:

- **администрација и управљање**
- **трансфер**
- **накнаде корисницима социјалне заштите**
- **буџетска резерва**

За програмске активности типа **управни послови** (давање мишљења и сагласности, решавање предмета, администрирање стипендија и сл.) циљеви и показатељи учинка се дефинишу само ако:

- се тичу квалитета и ефикасности пружене услуге (нпр. просечно време или трошак обраде предмета)

Детаљне инструкције са примерима у погледу дефинисања циљева и индикатора могу се наћи у Упутству за израду програмског буџета Министарства финансија које је ажурирано јула 2021. године, а униформни циљеви и индикатори дефинисани су од стране СКГО уз координацију Министарства финансија и саставни су део овог Упутства.

СИСТЕМ ЗА ПРИПРЕМУ, ИЗВРШЕЊЕ, РАЧУНОВОДСТВО И ИЗВЕШТАВАЊЕ – СПИРИ

Систем СПИРИ за јединице локалне власти почиње да се примењује од 01.01.2025.године.

Као свеобухватни информациони систем обухвата три модула и то:

- Модул за планирање буџета
- Модул за извршење буџета и
- Модул за буџетско рачуноводство и извештавање

Структура позива на број задужења ПБЗ ће бити измењена. Мапирање шифре програма словном ознаком се укида а примењиваће се структура позива на број задужења који се аутоматски генерише у систему СПИРИ из преузете обавезе.

III ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Сви буџетски корисници Општине Владичин Хан имају обавезу да планирају средства за потрошњу у складу са својим надлежностима. Они који имају планиране донације, у својим буџетским захтевима требају да наведу регулативу на основу које планирају исте, те да образложе њихову намену.

Приликом планирања буџетских расхода и издатака неопходно би било планирати посебне буџетске ставке у циљу планирања наменског трошења средстава из прихода који се остварују по посебним прописима. Потребно је усвојити посебне програме за трошење ових средстава као на пример

- накнада за промену намене пољопривредног земљишта ;
- накнада за коришћење шума и шумског земљишта ;
- средства која се остварују од давања у закуп пољопривредног земљишта, ...

Приликом планирања буџета, сви буџетски корисници су дужни да се придржавају начела рационалности и штедње. У оквиру ограничених средстава, буџетски корисници као приоритет треба да планирају законске и уговорене обавезе (плате, накнаде, закључене уговоре, преузете обавезе и сл.).

Нарочито скрећемо пажњу да је због реалног, истинитог и суштински исправног планирања активности свих корисника буџета Општине Владичин Хан потребно да се у буџетском захтеву ставке расхода детаљно писмено образложе, како би буџет Општине за 2027 плану за буџетски систем“.

Сви буџетски корисници, дужни су да доставе финансијске планове за 2027. и наредне две године годину на начин предвиђен овим Упутством под претњом санкцијамае у складу са чланом 103. Закона о буџетском систему.

Саставни део овог упутства представљају и:

- Обрасци финансијског плана по методологији програмског буџетирања за 2027. годину (Табеле програма, програмске активности и пројекта)

Број: 401-368/2026-IV-02

Извршилац на пословима планирања и
извршења буџета

Датум: 30.07.2026. године

Невена Милосављевић